

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
41 (1999)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-23-0

BRNO 2000

9 9990385

150, —

PŘEHLED VÝZKUMŮ 41 (1999)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., RNDr. Vladimír Hašek, DrSc.,
Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš, Alice Del Maschio,
Dana Gregorová

Na titulním listě: Orlovice, okr. Vyškov. Letecký dokumentační snímek
zaniklého hradu.

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

© 2000 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Plaček, M. 1996: Hradý a zámky na Moravé a ve Slezsku. Praha.

Plaček, M.-Procházka, R. 1993: Hrad Vildenberk - zrod a zánik jednoho dominia, *Castellologica Bohemica* 3, 201-210.

Resumé:

Pozořice (Bez. Brno-Umland). Waldflur „Na hradě“. Mittelalterliche Burg Vildenberk. Oberflächenuntersuchung des Archäologischen Instituts der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik, Brno.

Die im Relief erhaltenen Überreste einer der größten mährischen Burgen (die Länge der zwei- bis dreiteiligen Disposition beträgt ca 250 m) sind auf einem bewaldeten Felsenvorsprung 2,5 km nordöstlich von der Pfarrkirche in Pozořice situiert. Bei dem informativen Besuch der Burg im April 1999 konnten die bisher relativ reichen Oberflächenfunde mit einer kleinen Kollektion von Keramikfragmenten (5 Stk) bereichert werden, die an der nordwestlichen Randkante des gesenkten südwestlichen Teils des Burgkerns gesammelt wurden. Ihre Datierung in die Zeitspanne von der Wende des 13. und 14. Jahrhunderts bis Ende des 14. Jahrhunderts entspricht den früheren Erkenntnissen über die Entstehung der Burg. Das häufige Vorkommen von Ziegeln in dem durch kleine Amateurgrabungen gestörten Schutt zeugt

von der massiven Nutzung dieses Baumaterials bei der Konstruktion der Frontobjekte des Burgkerns, sei es ein Donjon oder ein größerer Blockbau.

PROSTĚJOV (okr. Prostějov)

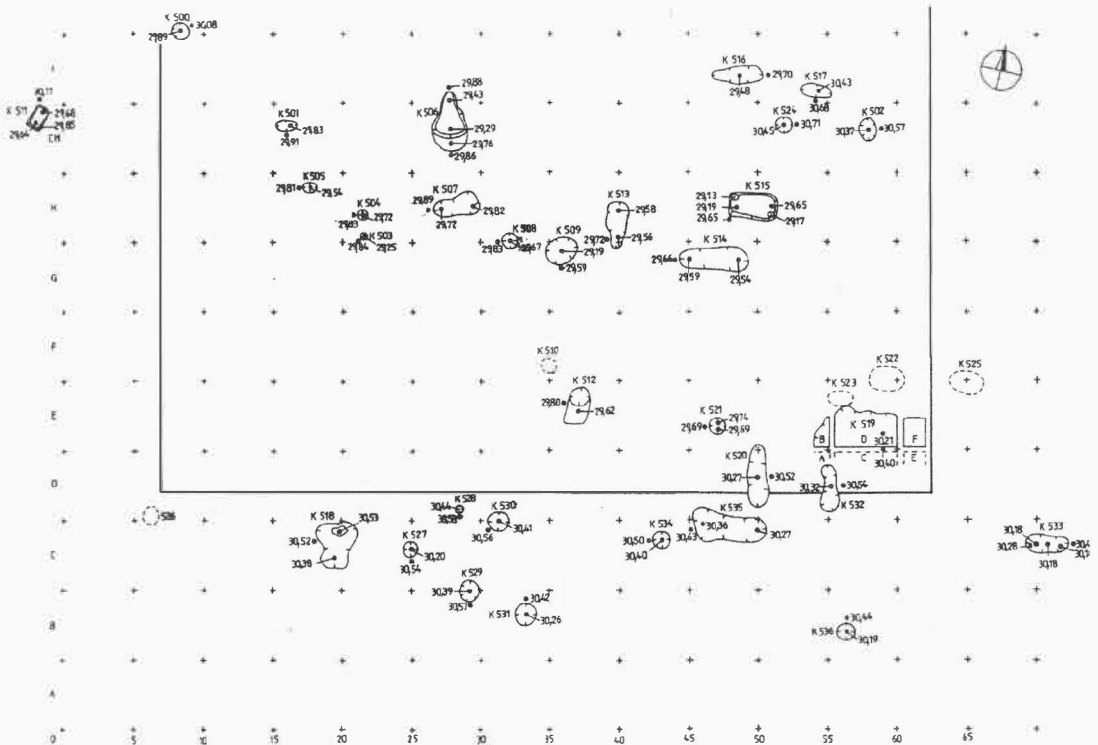
Ulice „U sv. Anny“. KZP, SMK, doba hradištní (9.-10. století). Sídliště. Záchraný výzkum.

V měsíci květnu 1999 byl proveden záchraný archeologický výzkum na ploše určené k výstavbě Obchodního centra v Prostějově mezi ulicemi U sv. Anny a Anglickou. Nejstarší osídlení místa pochází z pozdního eneolitu (KZP) a ze střední doby bronzové (SMK). Podstatná část prozkoumaných objektü však patří do středohradištního a mladohradištního období (z přelomu 8. a 9.-10. století). Prozkoumány byly dva půdorysy menších zahloubených chat a celá řada podlouhle oválných objektü, které poskytly množství keramiky, kamenné a železné nástroje (obr. 1, 2, 3).

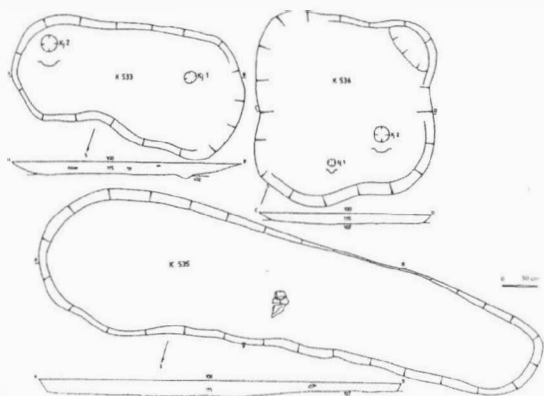
Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Prostějov (Bez. Prostějov). U sv. Anny Gasse. Äneolithikum (Trichterbecherkultur), Mittlere Bronzezeit (Mitteldanubischen Hügelgräberkultur), Burgwallzeit (9.-10. Jh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

1. Prostějov, ulice U sv. Anny. Výstavba Obchodního centra Prostějov. Plán prozkoumané plochy. Gesamtplan der Grabungsfläche.

2. Prostějov, ulice U sv. Anny. Výstavba Obchodního centra Prostějov. Slovanské objekty. Slawischen Objekte.

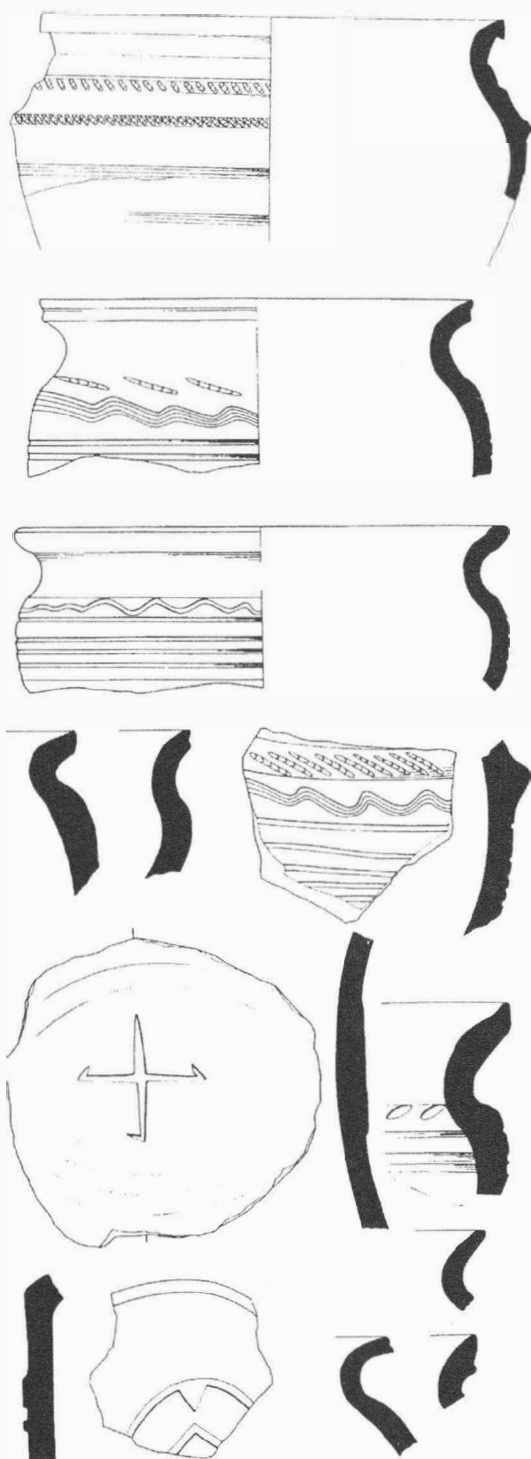
PROSTĚJOV (okr. Prostějov)

Koželuhova ulice. Středověk, novověk (14.-19./20. století). Město. Záchranný výzkum.

O vývoji prostoru tzv. „židovských uliček“ v Prostějově v období středověku a novověku jsme neměli do roku 1994 téměř žádné archeologické prameny. V tomto roce zde pod vedením PhDr. Miroslava Šmída proběhl předstihový zjišťovací záchranný archeologický výzkum. Bylo jím zjištěno souvrství s doklady osídlení od přelomu 12./13. století, s intenzivním osídlením v 15.-16. století a mladší horizonty náležející.

V prostoru zamýšlené výstavby polyfunkčního domu na parcele p. Procházky (prostor parcel 8a, 6) byl v roce 1999 proveden záchranný archeologický výzkum. Ve 2/3 parcely, směrem do uliční čáry, měl být dům podsklepen. Na tento prostor byly zaměřeny sondy I.-V., které jsme zde položili. V poslední 1/3 plochy měly být kopány pouze základové pasy a byla zde lokalizovaná sonda z roku 1994, takže se obě plochy podařilo spojit dohromady. Položené sondy se soustředily na neporušené plochy s výskytem starších vrstev od 14.-16./17. století. Zbylé části pak byly pouze sledovány. Výzkum byl ztížen i poměrně vysokou hladinou spodní vody a porušenou kanalizací, jejíž obsah také částečně natékal do některých sond. Pro trvalé podmáčení kontrolních bloků, jsme ustoupili od většího průřezu sklepa z 18.-19. století a celý prostor s recentními zásahy byl pouze sledován.

Z geomorfologického hlediska se Prostějov a jeho okolí nachází v rozšířené části Romžské nivy s názvem Prostějovská kotlina. Z geologického hlediska je důležité zjištění úrovně šterkové terasy a na ni nasedající sprašové návěje. Ta se nachází v protáhlém směru centra města v orientaci V-Z a směrem ke kostelu Povýšení sv. Kříže se mírně zvedá. Tento mírný vzestup byl zachycen i na našem výzkumu.

3. Prostějov, ulice U sv. Anny. Výstavba Obchodního centra Prostějov. Výběr mladohradištní keramiky z objektů. Keramikauswahl.

Při výzkumu jsme zjistili řadu důležitých skutečností, které výrazně přispějí k poznání středověkého a raně novověkého vývoje